

Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelmassa 2014-2020

Maaseudun kehittäminen

Mieslahti 10.02.2015

Sisältö

- Alueellinen ja paikallinen kehittäminen
- Uudistuksia
- Koulutus ja tiedonvälitys
- Palvelut ja kylien kehittäminen
- Ei-tuotannolliset investoinnit
- Yhteistyö ja innovaatiokumppanuus

Alueelliset maaseudun kehittämisen strategiat ja suunnitelmat

- ELY-keskukset valmisteluvastuussa
- Laaja alueellinen valmistelu 2012 ja 2013
- Korostuneesti esillä alueen maaseudun potentiaali ja vahvuudet, mutta myös kehittämistarpeisiin etsitään keinoja.
- Kehittyvät yhteistyökuviot
- Keskeiset yhteistyön alueet:
  - Älykäs erikoistuminen alueella, osaaminen
  - Biotalouden kehitys yli sektorirajojen
  - Yritysten kehitys ja yritysympäristö
  - Saavutettavuus, palvelut, osallisuus ja hyvinvointi

Kaupunki-maaseutu luokitus

© SYKE

0 25 50 100 150 km

Ei korjata sitä, mikä toimii !

Ohjelman toteutuksessa säilytetään asiakasnäkökulma – palvelua kaikissa ELY-keskuksissa

- ELY-keskuksilla alueellisen ohjelman toteutukseen (yritys- ja hanketuet) käytettävissä kaudella yhteensä n. 600 Milj. euroa julkista (EU + valtio) rahoitusta.
- Toimenpiteittäin tai tukimuodoittain vain suuntaa-antava kehys.
- Varat jaetaan kaudella ELY-keskuksille vuosittain budjetin mukaisesti ja ohjelman toteutusta tarkastellaan kaksi kertaa kaudella.
- Paikallisia, alueellisia, alueiden välisiä ja valtakunnallisia hankkeita.
- Osa toimien hallinnoinnista keskitettäneen yhteen ELY-keskukseen. (Valtakunnalliset ja erityiset ympäristöhankkeet).
- Tekninen apu jatkuu kauden 2007–2013 reaalisella tasolla
- Leader-ryhmillä paikallisen strategiansa toteutukseen (hanke- ja yritystuet) käytettävissä kaudella 300 Milj. euroa julkista (EU + valtio + kunta) rahoitusta.

Uudistuksia

Sähköinen asiointi ja hakuprosessin seuranta mahdollista

Yksinkertaistetut kustannusmenettelyt mahdollisia

- Kertakorvaus alle 100 000 hankkeissa ja yleiskustannukset prosenttiperusteisesti.
(Kertakorvaustyypinen harkinnanvarainen yrityksen perustamistuki enintään 35 000 euroa.)

Toimenpiteet kattavat laajempia kokonaisuuksia ja joustavat

Jaksotettu päätöksenteko kaikissa toimenpiteissä

- Ei kuitenkaan Leader-ryhmillä

Valintakriteereiden käyttö avoimen ja tasapuolisen päätöksenteon varmistamiseksi. Parhaat hankkeet esiin!

- Alueelliset ja paikalliset painotukset
- Leader-ryhmillä omat valintakriteerit

Innovaatio-, kansainväliset ja muut yhteistyöhankkeet sekä tutkimusyhteistyö tiiviimpänä ja laajempaan osana ohjelmaa

Täydentävyys muiden rahastojen kanssa alueilla ja valtakunnallisesti maaseudun kehittämiseksi sallittua ja toivottavaa.

Maaseutuverkostoa palveleva yksikkö osana Maaseutuvirastoa

Alueelliset kehittämistoimenpiteet

Yritysten rahoitus

- Investointituki ja yrityksen perustamistuki (ml. kokeilut)

Kehittämishankkeiden rahoitus

- Koulutus, palveluiden kehittäminen, yhteistyö ja innovaatiot, kansainväliset hankkeet

Leader-ryhmien toiminta

Aktivointi ja yritys- ja hankerahoitus

Koulutus ja tiedonvälitys

- Tuttu toimenpide, mutta aiempaa rajatumpi kaudella 2014–2020
- Ammatillinen koulutus, maa- ja metsätalousala sekä pk-yrittäjät kohderyhmänä. Kouluttajalta edellytetään vahvaa asiantuntemusta.
- Voi sisältää rajatusti yrityksille räätälöityjä osia, tila- ja yritysvierailut
- Monimuotokoulutus
- Tiedonvälityshankkeissa demonstraatiot mahdollisia, ns. esittelyhankkeisiin voi sisältyä myös investointeja
- Leader-toimenpiteenä voi olla laajempi sisältö, mm. maaseudun asukkaiden koulutukset ja tiedonvälitystoimet
- Kehyksenä **80 miljoonaa** euroa kaudella + Leader-rahoitus

Palveluiden ja kylien kehittäminen

- Laaja toimenpide, jossa tuttuja elementtejä
- Maaseudun palvelumallien kehittäminen ja uudistaminen, kokeilut
- Kylien kehittämishankkeet, monipuoliset mahdollisuudet
- Pieninfrastrukturi – pienimuotoiset investoinnit mm. tietoliikenneyhteyksien parantamiseksi, mutta ei enää laajakaistojen runkoverkkojen
- Suunnittelu, toteutus, investoinnit
- Julkisen tuen enimmäistaso 90/100%, investoinneissa 75%.
- Kehyksenä 80 miljoonaa euroa kaudella + Leader-rahoitus

Ei-tuotannolliset investoinnit

Tavoitteet

- Parempi vesien tila kosteikkoja perustamalla
- Lisää elintilaa taantuneille lajeille kunnostamalla perinnebiotooppeja luonnonlaitumia

Kohderyhmä

- Viljelijät, rekisteröidyt yhdistykset, ojitussyhteisöt

Muutokset ohjelmakaudella 2014–2020

- Kohderyhmää ja soveltuvien kohteiden joukkoa laajennettu, tarkoituksena ottaa käyttöön yksinkertaistetut kustannusmenettelyt
- Toimenpiteen ”Investoinnit fyysiseen omaisuuteen” alatoimenpide 4.4.

Yhteistyö ja innovaatiokumppanuus

- Uusi toimenpide, mutta toteuttaa meillä **tuttua toimintamallia**
  - elinkeinojen kehittämishanke. Yrityslähtöisyys vaikuttaa tukitasoihin
- Antaa uusia välineitä uusille hankkeille:
  - Ketjuyhteistyö tai yrittäjien yhteistyö ilman kokorajoituksia
  - uusien klustereiden rakentaminen (esim. biotalous)
  - alueellisten brändien rakentaminen ja menekien edistäminen
  - voi rakentaa yrittäjäyhteistyötä, laatua, lähiruokaketjuja
  - voi pilotoida ja demonstroida uusia innovaatioita
  - voi kehittää kansainvälistä yhteistyötä EU:n alueella
  - Horisontti 2020 -tutkimushankkeet mahdollisia kumppaneita
  - Yhdessä muiden toimenpiteiden ja rahastojen hankkeiden kanssa isoja kokonaisuuksia (esim. biotalous)

Innovaatiokumppanuus ja yhteistyö

- Selkeästi kohdennettu elinkeinojen kehittämishanke
- *Ei suunnittelun suunnittelua! Tarvelähtöisyys! Sovellettavia tutkimustuloksia!*

ALKU-
TUOTANTO

MIKRO

PIENI

KESKI-
SUURI

SUURI

Uudet klusterit ja verkostot tiedonvälityksen tehostamiseksi

Uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikan **pilotointi**

Biotalouden prosessien, tuotteiden, menetelmien ja tekniikan kehittäminen

Lyhyet toimitusketjut, laatuketjut, lähituotteet, ketjun yhteistyö

Innovatiiviset ympäristöhankkeet ja uusiutuva energia

Maaseudun **hyvinvointipalvelut** yhteydessä maatalouteen

Yhteiset työprosessit, resurssit ja matkailun markkinointi

Tuotantoalakohtaisten **tuottajaryhmien** perustaminen

Kansainvälinen yhteistyö

- Kansainvälinen yhteistyö mahdollista ottaa osaksi hanketta
- Kun oleellinen hankkeen tavoitteiden toteutumisen kannalta
- Tavoitteellista, konkreettista toimintaa
- Esim. yritykset, elinkeinojen kehittäminen, maatalouden ympäristöhankkeet, ravinteiden kierrätys (esim. Itämeri)
- Vähintään kaksi toimijaa EU-maista (ml. Suomi)
- Rahoitus yhteen sovitetaan eri ohjelmien ja rahoituslähteiden kanssa

Leader

- Yhteistyö EU-maissa Leader-ryhmien ja näiltä rahoituksensa saavien hanketoteuttajien välillä
- EU:n ulkopuolella kumppanina Leader-tyyppinen yhteisö
- Yhteistyö kaupunkien Leader-ryhmien kanssa

Selkoa käsitteistä

INNOVAATIO ”Käytäntöön tuotu ja menestynyt uusi idea” tai ”*Uudennos*, jokin uusi tai olennaisesti parannettu, taloudellisesti hyödyllinen tuote, prosessi, palvelu tai keksintö”.

KLUSTERI Riippumattomien, eri kokoisten yritysten ja esim. tutkimusorganisaatioiden ryhmittymä. Tavoitteena kannustaa taloudellista tai innovatiivista toimintaa. Välittää tietoa.

PILOTTI Testaa tuotteen tai menetelmän potentiaalia menestyä täysimittaisenakin. Varmistaa käytettävyyttä esim. ennen varsinaista tuotantoa.

DEMONSTRAATIO Esittelyhanke, jolla uutta menetelmää teknologiaa tai mallia esitellään mahdollisille käyttäjille.

LYHYT TOIMITUSKETJU Tuottajan ja kuluttajan välissä vain yksi muu toimija.

LÄHIMARKKINA Suomi: maakunta- tai sitä pienempi aluetaso

